

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ¹⁾
za rok 2015**

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

OBRONA NARODOWA

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych³⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

x w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- x monitorowania realizacji celów i zadań,
- x samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- x procesu zarządzania ryzykiem,
- x audytu wewnętrznego,
- x kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- x innych źródeł informacji: oświadczeń cząstkowych osób zajmujących kierownicze stanowiska w Ministerstwie oraz dyrektorów komórek organizacyjnych i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi, wnioski z procesu planowania działalności w Ministerstwie, wnioski z procesu opracowania regulaminu organizacyjnego Ministerstwa oraz z aktualizacji szczegółowych zakresów działania komórek organizacyjnych Ministerstwa, wnioski z analizy korespondencji wpływającej do Dyrektora Generalnego MON dotyczącej funkcjonowania działu, *Sprawozdania z przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków w resorcie obrony narodowej w 2015 roku*, projekt sprawozdania z badania Wojskowego Biura Badań Społecznych, wnioski z ankiet wypełnianych w czasie realizowanych szkoleń.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa 29.04.2016

(miejsowość, data)



[Signature]
(podpis ministra)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Analiza źródeł zapewnienia nt. funkcjonowania kontroli zarządczej w dziale administracji rządowej – obrona narodowa w 2015 r. wykazała, że zastrzeżenia dotyczące kontroli zarządczej pośrednio bądź bezpośrednio powiązane są ze standardami z grupy A – środowisko wewnętrzne. Zastrzeżenia te odnoszą się w szczególności do następujących standardów:

- a) kompetencje zawodowe,
- b) struktura organizacyjna.

W zakresie kompetencji zawodowych uwagę zwraca problem związany z kompetencjami zarządczymi. Stwierdzono niewystarczający poziom wiedzy i umiejętności w zakresie skutecznego i efektywnego zarządzania podległą strukturą. Wskazane zastrzeżenia rzutowały na poprawność funkcjonowania pozostałych grup standardów.

W związku z tym, w komórkach i jednostkach organizacyjnych występowały problemy w zakresie realizacji poszczególnych elementów procesu planowania działalności i zarządzania ryzykiem, w szczególności dotyczące definiowania celów i określania sposobu ich pomiaru, a także określania sposobów reakcji na zidentyfikowane ryzyko. W wielu przypadkach zarządzanie ryzykiem traktowane było jako wymóg formalny, a nie jako użyteczne narzędzie zarządzania.

W zakresie struktur organizacyjnych – występowały przypadki wnioskowania o przeprowadzenie zmian organizacyjnych, w których poprawę efektywności i skuteczności działania upatrywano w zwiększaniu struktur.

Występowały także problemy w ustanawianiu i funkcjonowaniu mechanizmów kontroli. Ważnym zastrzeżeniem odnoszącym się do niedomagań systemowych kontroli zarządczej jest brak powszechnie przyjętych kryteriów (polityki nadzoru) stosowanych w procesie podejmowania decyzji dotyczących podporządkowania komórek i jednostek organizacyjnych działu, a także brak spójnych zasad sprawowania nadzoru merytorycznego.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. **Rozpoczęcie procesu przygotowania zmian organizacyjnych systemu kierowania i dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP, w tym Ministerstwa.**
2. **Zainicjowanie przeglądu wybranych (kluczowych) aktów prawnych powszechnie obowiązujących, regulujących funkcjonowanie resortu, w tym Ministerstwa.**
3. **Przeprowadzenie szkoleń z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w dziale i Ministerstwie.**
4. **Opracowanie założeń polityki sprawowania nadzoru w resorcie.**

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:
 - a) **Opracowano i wydano nowy regulamin organizacyjny Ministerstwa – zarządzenie nr 33/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Obrony Narodowej – zgodnie nowym podejściem do zarządzania Ministerstwem, zakładającym m.in. wskazywanie celów i zakresów odpowiedzialności komórek organizacyjnych.**
 - b) **Ustanowiono system, w którym opisano procedurę opracowania szczegółowych zakresów działania komórek organizacyjnych – wydano zarządzenie nr 7 Dyrektora Generalnego MON z dnia 14 września 2015 r. w sprawie wytycznych do przygotowania szczegółowych zakresów działania. W konsekwencji, zainicjowano proces opracowywania nowych szczegółowych zakresów działania przy uwzględnieniu kryteriów adekwatności, efektywności i skuteczności.**
 - c) **Zrealizowano zadanie audytowe nr 6/2015 pod nazwą: „System źródeł prawa wewnętrznego stanowionego przez Ministra Obrony Narodowej”.**
 - d) **Przeprowadzono ewaluację nowego systemu kierowania i dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP.**
 - e) **Kontynuowano prace nad narzędziem informatycznym wspierającym proces zarządzania ryzykiem.**
 - f) **Kontynuowano proces oceny funkcjonowania systemu planowania i rozliczania działalności w systemie kontroli zarządczej.**
 - g) **Przeprowadzono szkolenia z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w dziale i Ministerstwie.**

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

- a) W odpowiedzi na wnioski NIK ujęte w wystąpieniu pokontrolnym dotyczącym kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w części 29 Obrona Narodowa oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych* wydano następujące regulacje:
 - Decyzję Nr 64/DB Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie *zasad grupowania operacji gospodarczych w wojskowych jednostkach budżetowych prowadzących księgi rachunkowe w Zintegrowanym Wieloszczelowym Systemie Informatycznym Resortu Obrony Narodowej (ZWSI RON)*,
 - Decyzję Nr 10 Dyrektora Generalnego MON z dnia 20 listopada 2015 r. w sprawie *wprowadzenia zmian w Zasadach rachunkowości w Ministerstwie Obrony Narodowej z wykorzystaniem ZWSI RON*,
 - Decyzję Nr 11 Dyrektora Generalnego MON z dnia 20 listopada 2015 r. w sprawie *wprowadzenia zmian w Zasadach obiegu dokumentów w obszarze zarządzania zasobami w Ministerstwie Obrony Narodowej z wykorzystaniem ZWSI RON*.
- b) Kontynuowano implementowanie procedur zarządzania ryzykiem do dokumentów metodycznych oraz aktów prawa wewnętrznego, dotyczących procesu programowania rozwoju Sił Zbrojnych RP:
 - uwzględniono procedury zarządzania ryzykiem w projekcie aktualizowanej Decyzji nr 56/Org./P5 Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie *Organizatorów Systemów Funkcjonalnych Sił Zbrojnych RP*, opisującej proces zarządzania rozwojem zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP,
 - wydano Decyzję Nr 7/Org./P5 Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 lutego 2015 r. w sprawie *opracowania „Programu rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2017-2026” oraz planów pochodnych*.
- c) Opracowano i wdrożono Decyzję Nr 124/Org./DG RSZ Ministra Obrony Narodowej z dnia 24.03.2015r. w sprawie wprowadzenia do użytku *„Jednolitych procedur działalności bieżącej w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”* uwzględniającą obowiązujące w resorcie przepisy kontroli zarządczej.

- d) Wdrożono do użytku służbowego zatwierdzony przez Dowódcę Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych „Kodeks postępowania etycznego żołnierzy i pracowników Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych”.
- e) Wprowadzono procedury zarządzania ryzykiem we wszystkich jednostkach podległych Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych.
- f) Wydano Rozkaz Dowódcy Garnizonu Warszawa Nr 221 z dnia 16.07.2015 r. w sprawie *zapewnienia sprawnego systemu kontroli zarządczej w jednostkach podległych Dowódcy Garnizonu Warszawa.*

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.